

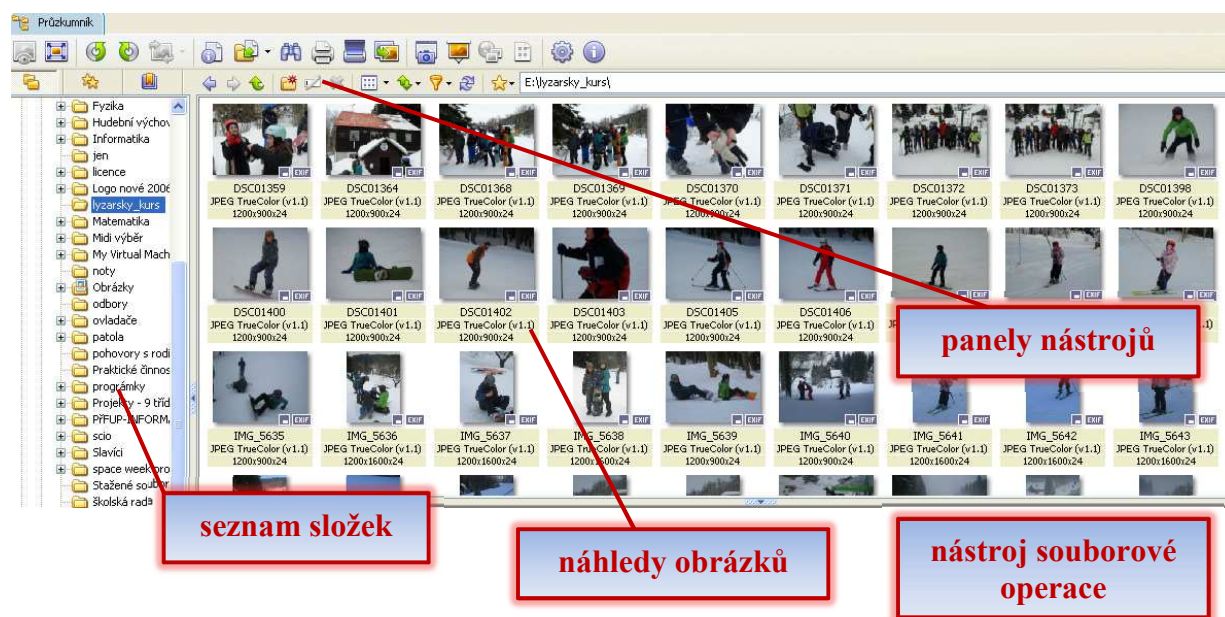
Dávkové konverze, skenování

Dávkové konverze

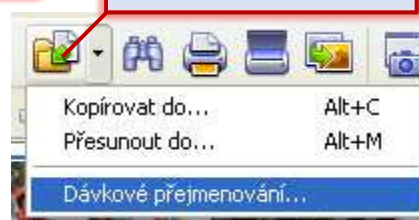
Často se nám může stát, že máme více fotek (např. z dovolené), ale všechny nechceme tisknout, chceme je jen uchovat v digitální podobě, přitom ale zabírají příliš mnoho místa na disku. V takové situaci je jedním z řešení každou fotku otevřít v nějakém grafickém editoru a příslušně zmenšit její rozměry, nebo upravit kompresní poměr nebo rozlišení. Ve všech případech bude výsledkem obrázků v menší kvalitě, ale také zabírající menší místo. Při citlivé volbě parametrů nemusí být kvalita výrazně nižší, velikost, kterou fotka zabírá na disku se ale může podstatně zmenšit.

Problémem ale bývá množství obrázků. Když bychom např. chtěli zmenšit 200 obrázků, přitom úprava jednoho trvá přibližně půl minuty, 200 obrázků se podaří upravit za 100 minut. Sedět více než hodinu nad zmenšováním fotek se asi nikomu nechce. Proto většina grafických editorů podporuje tzv. **dávkové konverze** neboli úpravu více obrázků najednou. My si takové konverze ukážeme na programu XnView.

V programu XnView otevřeme složku s obrázky, které chceme dávkově upravovat. Samozřejmě jsme už předtím vymazali fotky, které byly rozmazané, nekvalitní nebo nezajímavé. Pomocí průzkumníka programu vybereme složku, ve které jsou fotky uloženy:

Poté vybereme fotky, které chceme editovat (pomocí klávesové zkratky CTRL-A můžeme vybrat všechny soubory). První úpravu, kterou zvolíme, bude dávkové přejmenování všech obrázků. Není to sice vždy nutné, ale může to být prospěšné při organizaci archivu fotek. Zvolme tedy nástroj **Souborové operace** a jeho položku **Dávkové přejmenování**. V dalším dialogu nastavíme parametry přejmenování a tlačítkem přejmenovat přejmenujeme soubory. Před jeho spuštěním si vše řádně rozmysleme, proces přejmenování je totiž nevratný!

zástupný znak „#“ je nahrazován

jak bude vypadat nový název souboru

Po jak velkém kroku se mají soubory číslovat, zpravidla necháme hodnotu „1“

náhled starých názvů souborů

náhled nových názvů souborů

Hromadná změna velikosti souboru

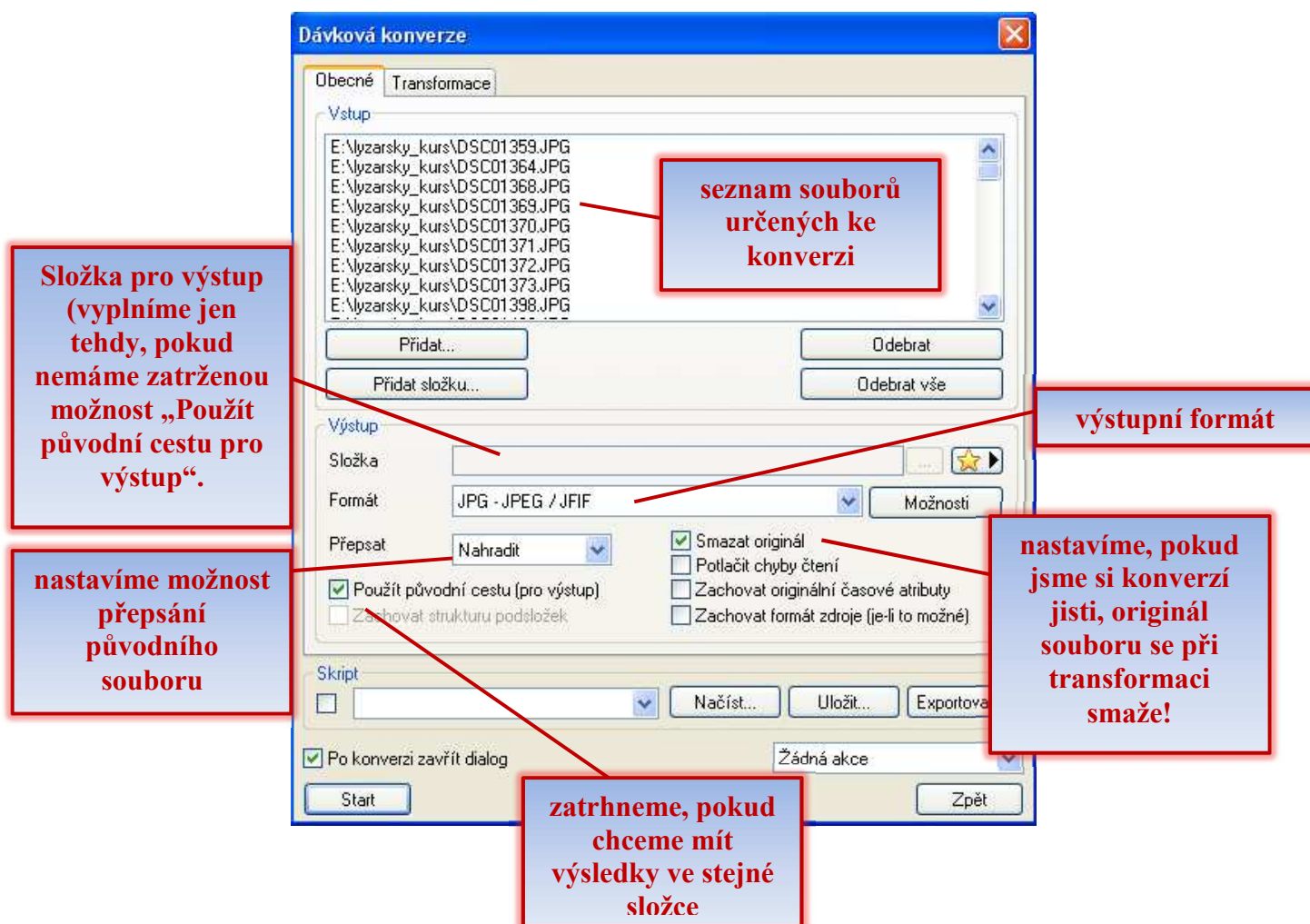
Označme opět obrázky, které budeme chtít zmenšit, potom zvolme nástroj **Konverze**. V dalším dialogu **Dávková konverze** zvolme kartu **Transformace**.

vybereme potřebnou transformaci

zvolíme jeden rozměr (šířku nebo výšku), druhý rozměr se „přizpůsobí“

pokud nechceme obrázek deformovat, je vhodné zachovat poměr stran

Velmi důležité je také nastavit správně parametry na kartě **Obecné**.

Ještě jednou se ubezpečme, zda máme vše správně nastaveno.

Poznámka: Zvláště pak, zda necháme při konverzi smazat originál. V takovém případě totiž v případě neutěšeně nastavených parametru pro konverzi přijdeme o originály! Je vhodné zpočátku všechnen materiál zálohovat. Teprve až jsme si jisti, že je vše v pořádku, provádějme konverze bez záloh.

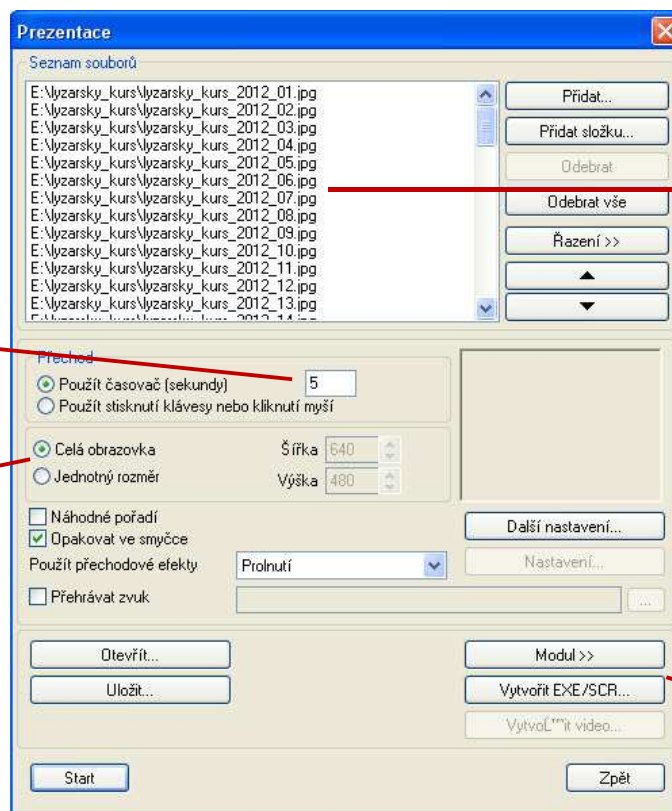
Až v této chvíli můžeme stisknout tlačítko **Start**.

Podobným způsobem můžeme dávkově provádět nepřeberné množství konverzí. Nutno podotknout, že mnohé konverze nejsou pro dávkovou práci příliš vhodné. Chceme-li např. použít některé efekty, bude pravděpodobně lepší provádět tyto úpravy po jedné fotce.

Prezentace

Další možností programu XnView je tvorba prezentací. Prezentaci je pak možnost použít jako „slide show“ nebo třeba jako spořič obrazovky. Výhodou této úpravy může být možnost uložení prezentace v podobě souboru s příponou **exe** (spustitelná prezentace) nebo **scr** (sporič obrazovky). Označíme opět obrázky, které budeme chtít do prezentace zahrnout a použijeme nástroj **Prezentace**. V dalším dialogu nastavíme všechny potřebné parametry.

časová prodleva mezi jednotlivými snímky

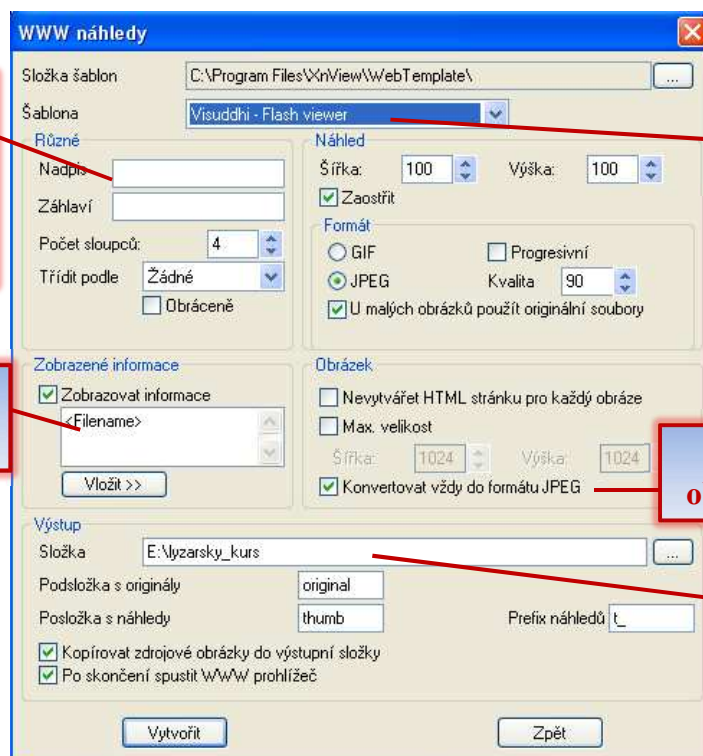
seznam souborů určených ke konverzi

možnost zvolit rozměr obrázku

uložení prezentace ve zvolené podobě

WWW stránka, fotogalerie

Další velmi zajímavou možností programu je vytvoření webové stránky s náhledy jednotlivých fotek – fotogalerie. Může se nám to hodit do kontextu nějakého projektu, jehož cílem je vytvořit web, který bude obsahovat fotogalerie. Tentokrát použijeme nástroj **Vytvořit www stránku s náhledy**.

webová stránka s fotogalerií může mít nadpis i záhlaví, pokud ho uvedeme

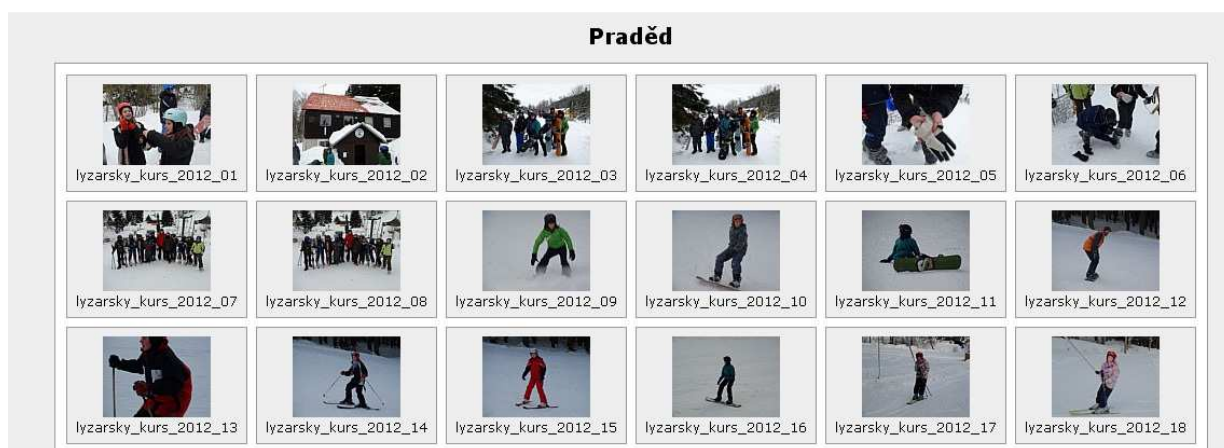
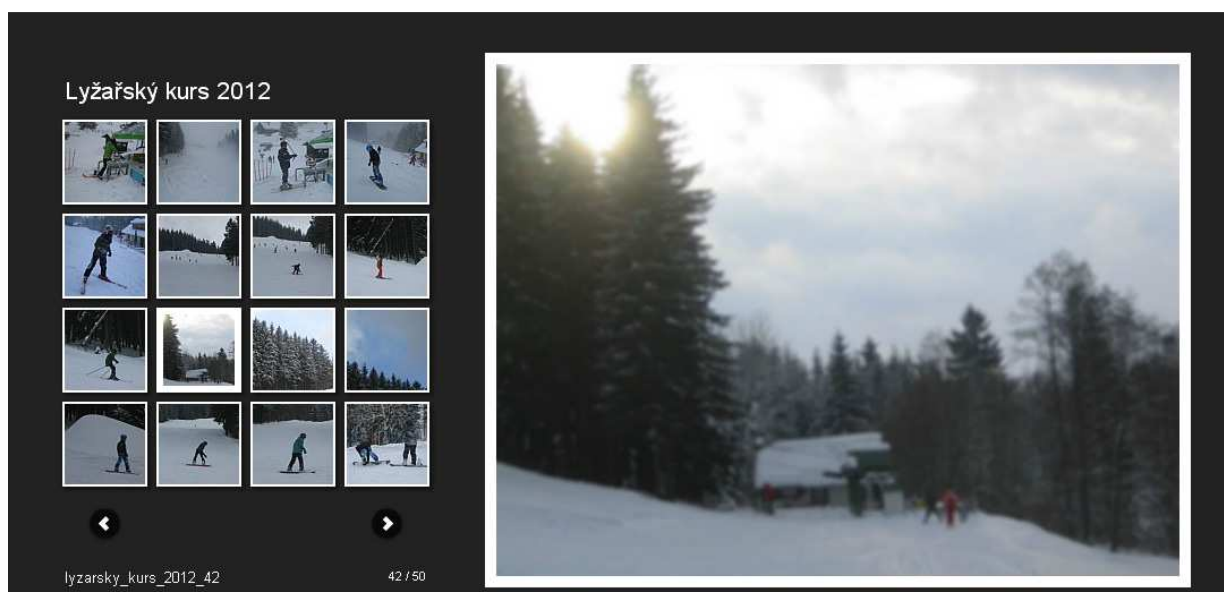
šablona (vzhled) fotogalerie

zobrazí u obrázků jméno souboru

převé všechny obrázky na formát jpg

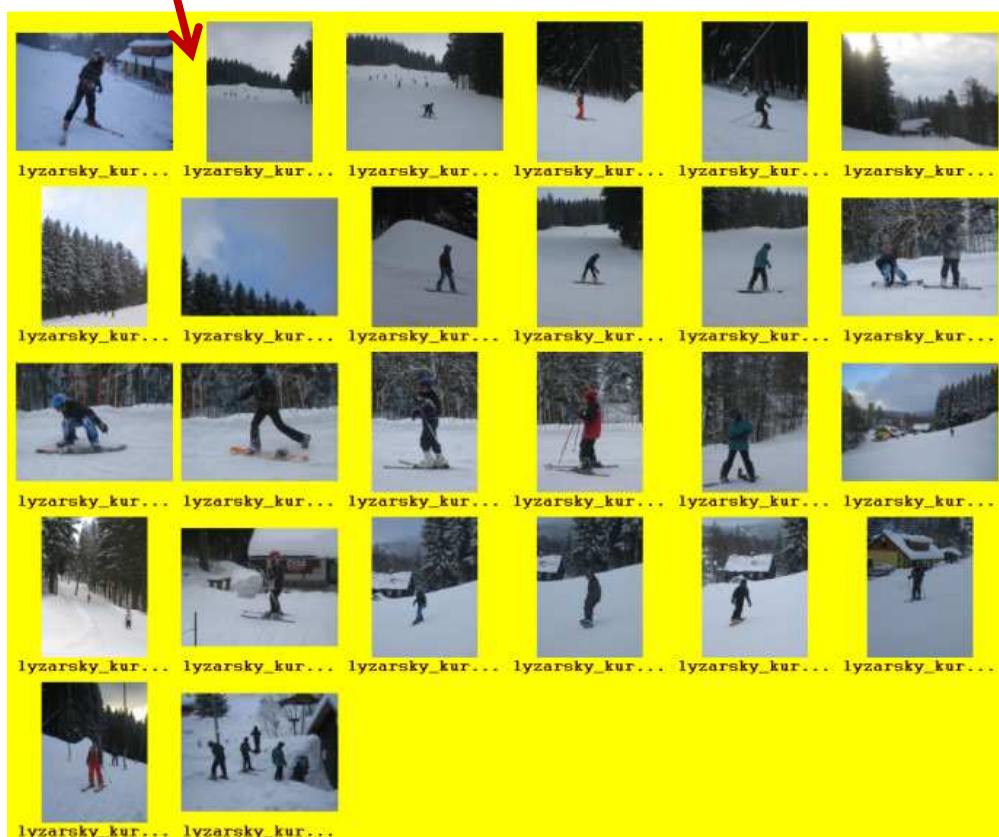
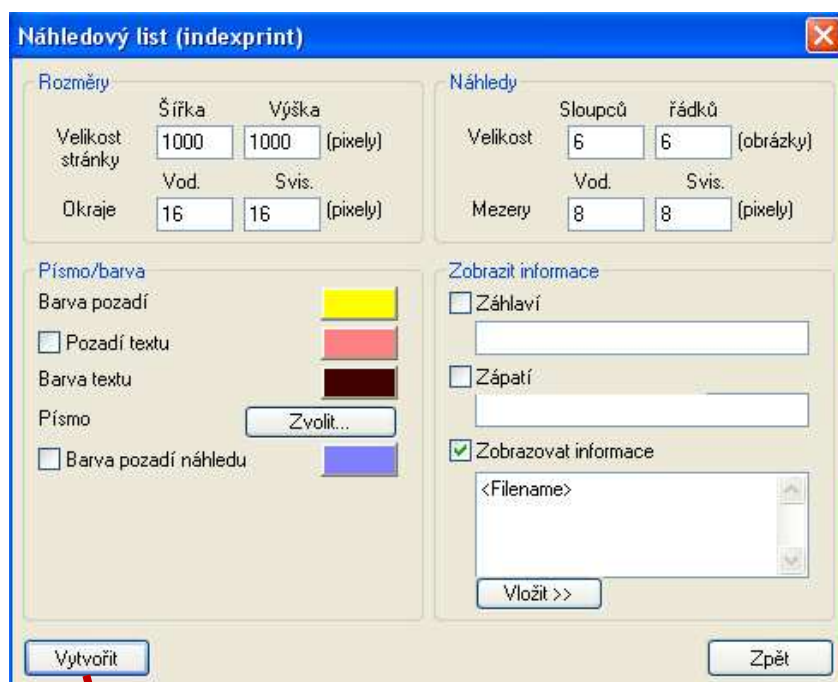
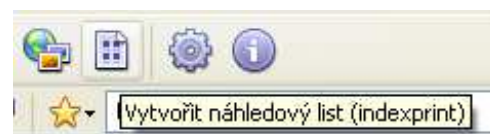
sem uvedeme cestu pro výstup

Po stisku tlačítka **Vytvořit** se spustí proces, při kterém se (v závislosti na nastavení) vytvoří složky se soubory www stránek, současně se spustí prohlížeč webových stránek, který stránku zobrazí. Výsledek může být při správném nastavení parametrů velmi pozoruhodný.

Náhledový list (indexprint)

Při tisku digitálních fotografií bývá jednou z poskytovaných služeb vytvoření náhledového listu (indexprintu). Na jednom listu, fotografii je potom zobrazen větší počet (podle nastavení) náhledů. Nám může indexprint posloužit jako přehled všech fotek, které ve složce máme.

Skenování

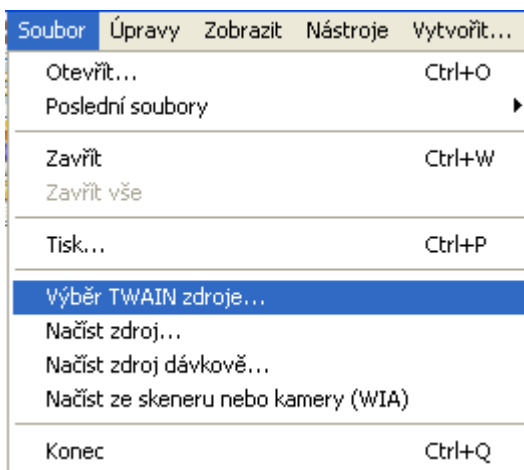
Skenování je způsob jak dostat vytištěný obrázek do digitální podoby, do počítače. Když máme například starší fotografie ze svého mládí (texty z doby, kdy ještě neexistovaly digitální fotoaparáty), můžeme tyto fotky naskenovat vytvořit tak např. jejich zálohu pro případ zničení originálů.

Ke skenování potřebujeme v první řadě skener. Toto zařízení vypadá podobně jako kopírka. Když zvedneme horní kryt, je tam skleněná deska. Na ni přitiskneme fotku obrázkem dolů. Umístíme ji do horního rohu, abychom měli jistotu, že není nakřivo.

Dále postupujeme podle toho, jaký skener máme. A hlavně tedy podle toho, jaké programy jsme ke skeneru dostali. My si ukážeme postup pomocí programu XnView. Berme to tak, že většina grafických programů se umí „spojit“ s většinou skenerů. Postup by měl být podobný tomu, který si uvedeme.

Nejdříve se podíváme, zda program se skenerem komunikuje. V opačném případě bychom museli pravděpodobně skener nainstalovat pomocí správných ovladačů. Zjistíme to pomocí nabídky **Soubor** a nástroje **Výběr TWAIN zdroje**. Pakliže se v nabídnutém seznamu ukáže náš skener, vybereme ho, jestliže ne, musíme skener doinstalovat.

Do skeneru vložíme obrázek, který chceme převést do digitální podoby. Poté zvolíme možnost **Soubor – Načíst zdroj**. Otevře se další dialog, ve kterém můžeme navolit další možnosti skenování. Nejdříve sisknem tlačítko **Preview**. Skener zobrazí náhled, jak bude skenovaný obrázek vypadat. V této chvíli je čas na nastavení parametrů.

režim skenování

zdroj skenování

velikost zdroje

rozišení

zvláštní rastr

výsledná velikost (%)

výsledné rozměry ve zvolené jednotce

náhled skenovaných obrázků

tlačítka pro zobrazení náhledu a samotné skenování

Po stisku tlačítka **Scan** se obrázek naskenuje a objeví jako další okno programu XnView. Následně je možné jej ještě dále upravovat, měnit rozměry, jas, kontrast, barevnou sytost atd. Nakonec je třeba jej uložit.

Poznámka: Čím větší nastavíme rozlišení, tím větší datovou velikost bude obrázek mít a tím déle bude skenování trvat. Vždycky se snažme skenovat jen to, co skutečně potřebujeme.

Prostudujte pečlivě předchozí text a zkuste zodpovědět následující dotazy k zopakování a shrnutí učiva:

- 1. Co znamená pojem „dávková konverze“?*
- 2. V jakých situacích je vhodné dávkovou konverzi využít?*
- 3. Které druhy dávkových konverzí pravděpodobně využijeme nejvíce?*
- 4. Jak se dají dávkově přejmenovat názvy souborů?*
- 5. Jakým způsobem lze dávkově změnit rozměry obrázků?*
- 6. Jak lze v programu XnView vyrobit prezentaci? K jakým účelům může prezentace sloužit? Jaké jsou její výhody?*
- 7. Lze v programu XnView udělat webovou stránku s náhledy obrázků fungující jako fotogalerie? Může mít tato technika nějaké praktické využití? Kde?*
- 8. Jak vypadá, k čemu bude sloužit náhledový list (indexprint) vyrobený pomocí daného programu?*
- 9. Co je skenování?*
- 10. Popiš postup, pomocí kterého lze naskenovat obrázek.*